

РЕГИОНАЛНА БИБЛИОТЕКА “Н.Й.ВАПЦАРОВ”

6600 гр. Кърджали
ул. “Републиканска” 40, П.К.152

тел.:0361/62577; GSM: 0888 883 528
e-mail: library_kli2003@yahoo.co

О Т Ч Е Т 2023

ЗА ДЕЙНОСТТА НА РЕГИОНАЛНА БИБЛИОТЕКА „Н. Й. ВАПЦАРОВ”

БИБЛИОТЕЧНИ ДЕЙНОСТИ

КОМПЛЕКТУВАНЕ И ОРГАНИЗАЦИЯ НА БИБЛИОТЕЧНИТЕ ФОНДОВЕ

Към 31.12.2023 г. общия фонд на библиотеката е **215 177** библиотечни единици (б. е.) на стойност **428 308.00** лв. Комплектуваната и регистрирана литература е **1 865 б. е.**, на обща стойност **28 191.00** лв.

През 2023 г. Библиотеката е предложила на своите потребители 53 периодични издания : 46 – централни издания, 5 местни издания и 2 – професионални издания, на обща стойност 5 728.04 лв. За 2024 г. са абонирани 55 периодични издания, от тях 49 централни издания, 4 местни издания и 2 професионални издания, на стойност 5 956.63 лв.

Опазване на фонда и вторичен подбор

През 2023 г., с 5 акта са отчислени 13 783 б. е. Това са повредени, невърнати от потребители, липсващи при инвентаризация или остарели по съдържание библиотечни документи, на обща стойност 4 213,07 лв.

Книгоосигуреност на жител – 5.29; Книгоосигуреност на потребител – 47.31

ОБРАБОТКА И КАТАЛОГИЗАЦИЯ НА БИБЛИОТЕЧНИТЕ ФОНДОВЕ

През изминалата 2023 г. са обработени и каталогизирани 1865 б.е., създадени са записи в Електронен каталог книги /ЕКК/, документите са технически обработени и ритмично предавани в отделите и филиалите на библиотеката.

Записите въведени в ЕКК през изтеклата година, са 3 347. Към 31.12.2023 год. база данни ЕКК съдържа 71 630 записа. През годината приоритетно са въвеждани новопостъпилите документи, но продължи и процесът по цялостно разкриване на фонда. Създадени са

записи на б.е., регистрирани и инвентирани през 1993 г. Към момента, ЕКК съдържа информация за книги и некнижни носители, постъпили в Регионална библиотека „Н. Й. Вапцаров” от 1993 г. до сега и частично за периода преди 1993 г.

За поддържане на традиционния служебен каталог са описани и вмъкнати 817 фиша.

СПРАВОЧНО-БИБЛИОГРАФСКА И ИНФОРМАЦИОННА ДЕЙНОСТ

Регистрираните през 2021 г. устни справки и консултации са 2 070. Направени са 11 електронни справки (по имейл, скайп). Изработени са 9 писмени библиографски справки: „Астрономическа обсерватория „Славей Златев” – Кърджали”; „Публикации на Иван Бунков във в. „Нов живот” за периода 1977-1979 г.”, „Публикации на Иван Митев в периодичния печат”, „Развитието на град Кърджали в периода 1912-1944 г.”, „Публикации за Техникума по икономика – Кърджали (1961-2003)”, „Публикации за професионална гимназия по икономика „Алеко Константинов” – Кърджали (2004-2023)”, „Участия на ученици от ПГ „Алеко Константинов” – Кърджали в национални, международни състезания и работа по проекти”, „Културни празници „Мистериите на Хухла”, „Първи ученически гвардейски отряд към Езикова гимназия „Христо Ботев” – Кърджали (2007-2023)”.

В база данни АОС в читалните „Обществени науки“ и „Изкуство“ са въведени 331 записа. Аналитично са описвани получаваните текуща периодика, книги, алманаси, сборници, местни периодични издания и др. Направени са 1 693 записа в База данни Краезнание : централна периодика - 366 записа, местна периодика – 1 327 записа. Прегледана централна периодика – 1 558 вестника, 215 списания. Посещенията в отдела са 292, ползвана литература – 786.

Публикувана е информация на страницата на библиотеката във Фейсбук за нови книги, постъпили в краеведския фонд, за събития и годишнини на известни личности от Кърджали и региона (16 публикации) : 75 години от рождението на Снежана Горанова, 75 години от рождението на Петър Бакалов, 45 години – Градски пеещ часовник, 85 години от рождението на Павел Герджиков по повод 21 октомври (Ден на Кърджали), реклами от старите кърджалийски вестници, излизали до 1944 г.) , 90 г. от рождението на Петър Филипов и др.

Изработени са за сп. „Родопи” библиографски прегледи за получени нови книги в отдел „Краезнание” – 3 прегледа, публикувани в кн. 1-2; 3-4; 5-6 на списанието.

За изданието за деца на издателство „Авиана” - Бургас са подготвени и изпратени легенди, приказки, гатанки и др. от Източните Родопи.

Изработен е Календар за местните дати и събития за 2023 г., публикуван на сайта на Библиотеката.

Редактирани са библиографски записи, унифицирани са ключови думи, географски понятия, имена, за които става дума и др. в модул „Краезнание”.

Прикачени дигитални обекти към библиографски описания - 121.

ОБСЛУЖВАНЕ НА ЧИТАТЕЛИ

През 2023 г. в библиотеката са регистрирани **4 548** ползватели, от тях до 14 г. – 2 459. Посещенията в библиотеката са **40 569**. От тях: в читалня – 12 885, за дома 21 604, на организирани събития – 6 080. Организирани са 210 библиотечни събития. Дистанционни услуги /презаписване, справки и др./ - 482.

Заетите библиотечни материали през 2023 г. са **53 321** б.е. /за дома – 40 436 б.е./.
Изпълнени са 5 заявки за междубиблиотечно заемане.

посещаемост – 8.92; обръщаемост – 0.25; читаемост – 11.72; обхват – 11.19 %

КООРДИНАЦИОННА И ЕКСПЕРТНО-КОНСУЛТАНТСКА ДЕЙНОСТ

Статистическите данни за библиотечната дейност на читалищата от област Кърджали са нанесени в обобщена таблица на статистическите показатели. Тя е публикувана във фейсбук групата „Читалища област Кърджали” и на сайта на библиотеката в раздел „Библиотечна мрежа”. Получените анкетни карти са добавени към електронния архив.

Актуализирани са данните за дейността на читалищни библиотеки от областта в Регистъра на обществените библиотеки.

Разработен е проект „РБ „Н. Вапцаров” – методичен, обучителен и краеведски център” за участие в конкурсна сесия за разпределяне на допълнителни средства на регионалните библиотеки от държавния бюджет чрез бюджета на Министерството на културата, на стойност 7 490 лева.

Методистът участва в 8-мата работна среща на методистите от регионални библиотеки, проведена в РБ „Хр. Ботев” – Враца, както и в кръгла маса „Перспективи и предизвикателства в експертно-консултантската дейност”, посветена на 70-годишнината на Методичен отдел на Народна библиотека „Ив. Вазов” – Пловдив.

Проведен е двудневен курс „Дигитализация на комуникациите: онлайн маркетинг на библиотечни услуги” с библиотечни специалисти от областта. Фокус на обучението беше онлайн маркетингът като средство за позициониране и популяризиране на библиотеките в конкурентна онлайн среда.

Проведени са 4 работни срещи с представители на читалищни библиотеки, на които бяха обсъдени работата на библиотеките, възможности за онлайн комуникация, текущи задачи и проблеми.

Посетени са 12 читалищни библиотеки, където бе оказана експертна помощ на място, свързана с методиката на провеждане на инвентаризация, вторичен подбор на литературата за отчисляване, организация на библиотечния фонд, проверка на библиотечната документация и даване на указания за отстраняване на установени пропуски при воденето ѝ.

Извършени са 87 консултации свързани с организация на библиотечния фонд, инвентаризация, участия в проекти и др.

Във Фейсбук групата „Читалища област Кърджали” са направени 136 публикации : споделени добри библиотечни практики, възможности за участие в проекти, национални и регионални библиотечни инициативи, методически и др.

АВТОМАТИЗИРАНИ ИНФОРМАЦИОННИ РЕСУРСИ, ИНТЕРНЕТ

Закупени, инсталирани и конфигурирани 2 бр. SSL сертификати, издадени от DigiCert на сайта на библиотеката - libkli.com и WEB server - <https://ilib.libkli.com/>.

Поддържане и обновяване на библиотечния сайт: /libkli.com/: Съдържание на сайта – 2 870 файла, Internal links 1 645 линка. Посещения – 88 884.

Диагностика, update, upgrade, периодична актуализация на операционните системи, приложния софтуер и наличните бази данни:

Поддръжка на профили в социалните мрежи:

1. **Facebook фен страница**, промотираща дейността на библиотеката: <https://www.facebook.com/libkli/> с 1,4 хил. харесвания и 1,5 хил. последователи;
2. **Facebook страница** с 5 хил. приятели : <https://www.facebook.com/libkli/about>;
3. **Instagram** – <https://www.instagram.com/nikolavaptsarov> ;
4. **Pinterest** - https://www.pinterest.com/library_kli2003/ ;
5. **Twitter** - <https://twitter.com/libkli> ;
6. **Youtube channel**: https://www.youtube.com/@libkli_kj/featured , 10243 показвания, 84 клипа.

Експертно-консултантска дейност: При необходимост оказва помощ на потребители при затруднения.

Обработка на видео: Създадена е видеоплейлиста с участие на 20 младежи и родители за бинарното изключване, чрез креативни процеси и афиширане на проблемите от поробващата свръх технологичната консумация и ефектите на въздействие от творческото създаване.

Консултации - онлайн - 265 бр.

ДИГИТАЛИЗАЦИЯ

Създадена е Дигитална библиотека, достъпна за потребители през сайта на библиотеката. Може да бъде разгледана на адрес <https://catalog-libkli.com/>. Библиотеката включва 5 книги и 12 периодични заглавия с краеведско значение, излизали преди 1944 г. – над 5 200 цифровизирани страници (около 1421 броя) и 123 фотографии от 80-те години на 20 в.

Това позволи в глобалното пространство да се представи пълнотекстово съдържанието на периодични издания, излизали през 20-40-те години на 20 век, с неocenимо информационно съдържание за живота, бита, обичаите, исторически и политически щрихи на ежедневието на Кърджали и региона от онова време.

Дигитализирани са 150 графики от вестници на Владимир Чукич и 33 картини на младежи от региона.

Прикачени са 121 дигитални обекти към библиографски описания.

КУЛТУРНИ И ОБРАЗОВАТЕЛНИ ИНИЦИАТИВИ

Общ брой на организираниите събития : 210

Общ брой на участниците в събитията: 6 080

Във фоайето на библиотеката и в обслужващите звена са подредени **21** изложби и витрини, свързани с бележити дати, събития и личности. По повод Международния ден на музиката – 1 октомври, в читалня „Изкуство” бе организирана уникална изложба „Песента на ретро радиоприемниците“. Над 500 малки и големи жители и гости на града се насладиха на интересните дизайни на редките модели приемници, HiFi техниката (включваща грамофони, касетни декове, усилватели, тонколони).

Организиран са 17 библиотечни екскурзии, на които бяха изнесени библиотечни беседи. По инициатива на Дружество “Приятел на САЩ” и Библиотеката като домакин, в Читалня”Обществени науки” се проведен петдневен конкурс за превод от английски език на български език с ученици от ЕГ „Хр. Ботев”, СУ „П. Р. Славейков”, СУ „Отец Паисий”, СУ „Й. Йовков”. В него се включиха 81 участника.

Традиционно са провеждани детските работилници, организирани от Детски отдел на Библиотеката : „Мартенска работилница” (20 февруари - 28 февруари) – включиха се 8 класа от различни училища, „Великденска работилница” (12 април), „Коледна работилница” (4 декември - 15 декември) – с участието на 19 класа от 3 кърджалийски училища.

На 26 октомври бе отбелязан Деня на книгите за Хари Потър заедно с ученици от ОУ „Свети вети Кирил и Методий”.

Отбелязан е Деня на четенето /17 ноември/ с три класа ученици. Деца и библиотекарите четеха заедно – забавно верижно четене на басни и приказки.

Библиотеката бе партньор на „Ротаракт клуб” - Кърджали в инициативата "Кърджали чете", чиято цел бе насърчаване на четенето. В рамките на инициативата бяха организирани срещи с местни автори, посещения на деца в библиотеката и др.

Библиотеката се включи в Националния маратон на четенето и „Похода на книгите” /2 - 23 април 2023/, Националната библиотечна седмица” под надслов „Устойчиви библиотеки за устойчиво общество” /9-16 май 2023/.

С редица събития бе отбелязан и Световния ден на книгата – 23 април.

Петдесет и трима читатели се включиха в инициативата „Библиотекар за един ден” на РБ „Н.Й.Вапцаров” – Кърджали. Събитието се организира по повод професионалния празник на българския библиотекар – 11 май.

Пред кърджалийската общественост бе представена книгата „Васил Левски по спомени на Васил Караиванов - първи братовчед на Апостола” от нейния издател Стефан Караиванов. Организирани бяха срещи с известните писателки: Мария Лалева с романите „Живот в скалите” и „Пасиансът на архангелите” и Виктория Бешлийска с романите си "Глина" и "Сърце".

ПРОЕКТИ, ПРОГРАМИ И ПАРТНЬОРСТВА

ОДОБРЕНИ ПРОЕКТИ

1. Регионална библиотека „Никола Йонков Вапцаров“ спечели **проект „От легенда към реалност“** по европейска програма Еразъм +, Ключова дейност 1, сектор „Младеж“. Проектът е с продължителност 1 година и ще бъде финансиран от Европейския съюз, на стойност 15 500 евро.

Основната цел на младежкия обмен е насърчаване на межкултурното разбирателство, себеизразяване и развиване на умения у младите хора като креативност, комуникация и нови цифрови компетенции. Разказването на истории е мощен инструмент, който може да се използва за насърчаване на разбирателство и уважение между младежите от различни култури.

Двадесет и четирима младежи от 4 различни държави – Италия, Литва, Турция и България ще се срещнат в град Кърджали, където ще изучават и обменят различни техники за разказване на истории като неформален метод на обучение, ще се научат как да създават завладяващи разкази, как да използват звукови ефекти, за да подобрят преживяването на слушателя и ще създадат аудио книга за народни приказки, митове и легенди на различните култури. По време на обмена ще се проведе обучение за създаване, записване, редактиране и разпространение на аудио съдържание в дигитална среда.

2. Проект от Министерство на културата по програма „Българските библиотеки - съвременни центрове за четене и информираност“ 23, с финансова подкрепа на МК, на стойност 12 500 лева.

3. Проект „РБ „Н. Й. Вапцаров“ – методичен, обучителен и краеведски център“ в конкурсна сесия за разпределяне на допълнителни средства на регионалните библиотеки от държавния бюджет чрез бюджета на МК, на стойност 7 490,00 лева.

УЧАСТИЯ В ПРОЕКТИ

1. РБ „Н. Вапцаров“ бе партньор на ПГ по икономика „Ал.Константинов“ по Национална програма ”Осигуряване на съвременна, сигурна и достъпна образователна среда”, Модул 4 „Библиотеките като образователна среда”. Библиотеката бе домакин на 4 изнесени урока и 4 срещи с местни творци - писатели и художници.

2. Представител на РБ „Н. Вапцаров“ се включи в проект Advancing Digital Empowerment of Libraries in Europe (ADELE) на фондация „Глобални библиотеки – България”. Той има за цел да предложи безплатен персонализиран уеб-базиран инструмент, който помага на организациите за обучение на възрастни да осмислят как използват и къде могат допълнително да интегрират цифровите технологии, за да подобрят своите услуги.

ОТЛИЧИЯ И НАГРАДИ

По повод 24 май - ден на светите братя Кирил и Методий, на българската азбука, просвета и култура и на славянската книжовност, кметът на Община Кърджали д-р Хасан Азис на тържествена церемония, връчи грамота и плакет на Елисавета Кехайова, директор на РБ „Н. Й. Вапцаров“ за доказан принос и повишаване на авторитета и обществената значимост на Регионална библиотека „Н. Й. Вапцаров“ и Ивета Филипова, методист.

Областният управител Даниел Делчев връчи грамота и награда на Елисавета Кехайова, директор на РБ „Н.Й.Вапцаров“ и Мая Мечева, библиотекар за висок професионализъм и принос в развитието на културата в областта по случай 24 май.

Номинация за престижните награди „Златна ябълка“ 2023 към Национална мрежа за децата и грамота получи Елисавета Кехайова, директорът на РБ "Н. Й. Вапцаров" за принос към благосъстоянието на децата.

ПАРТНЬОРСТВА

Изградени са **нови партньорства** с: Enterprising Partners и Innoved Lietuva – Вилнюс / Литва; Associazione Europalmente – Италия; Bosphorus Youth Team – Истанбул / Турция; Сдружение за турска култура, изкуство и взаимодействие - гр. Момчилград; Национална мрежа за децата.

Продължава успешното сътрудничество с Община Кърджали, ББИА, Фондация „Глобални библиотеки – България“, Дружество „Приятел на САЩ“, Общински комитет „Васил Левски“ – Кърджали, ОДК - Кърджали, Сдружение "Родопско утро" - Хасково, училища, детски градини, НПО и др.

ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ

Дейността на РБ „Н. Й. Вапцаров“ през изминалата година бе обект на множество публикации в електронни и печатни медии. Библиотечните инициативи и организирани събития се популяризираха чрез различни канали за комуникация – печат, радио, телевизионен ефир, сайт, профили в социалните мрежи: Facebook фен страница Facebook страница; Youtube.com/channel/; Twitter.

ДАРИТЕЛИ 2023

Фондации:Отворено общество, Детски книги, Петко Стайнов, По-диви Родопи.

Издательства: Изида, Персей, Тангра, Пенсофт, Озон.

Университети: НБУ, ПУ "П. Хилендарски".

Библиотеки: НРБ "Иван Вазов" - Пловдив, РБ "Хр. Смирненски"- Плевен, РБ "Д. Талев" - Благоевград, РБ "Дора Габе"- Добрич, Градска библиотека - Севлиево, РБ "П. Славейков"- Варна, РБ "Хр.Смирненски" - Хасково, РБ "Н.Фурнаджиев" - Пазарджик, РБ "Л.

Каравелов" - Русе, Нац. библ. "Св. Св. Кирил и Методий", Университетска библиотека "Св.Кл. Охридски".

Други: Сдружение "МИГ Кирково - Златоград", Техникум по индустриална химия "Д. И. Менделеев" - Варна, Български Хелзинкски комитет.

ЧОВЕШКИ РЕСУРСИ. ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ

ОБУЧЕНИЯ

Курс „Дигитализация на комуникациите: онлайн маркетинг на библиотечните услуги” , организиран съвместно с Центъра за продължаващо образование на библиотекари към Българската библиотечно-информационна асоциация.

УЧАСТИЯ В БИБЛИОТЕЧНИ ФОРУМИ И СЪБИТИЯ

Участие в VIII-я национален форум „Библиотеките днес 2023 г.” на ФГББ на тема: “Партньорство за устойчивост” /13-14 ноември 2023 г./.

Участие в XXII национален семинар на потребителите на Интегрирана библиотечно-информационна система E-Lib/I-Lib.

ЗДРАВΟΣЛОВНИ И БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ТРУД

Редовно се провеждат инструктажи за здравословни и безопасни условия на труд. Учредената група по условия на труд, която работи съгласно всички изисквания на Закона за здравословни и безопасни условия на труд и подзаконовите нормативни актове, свързани с неговото приложение е провела 4 заседания през годината. Въз основа на годишния план, са реализирани дейности свързани с пожар, бедствия и аварии; със сградния фонд; с факторите на работната среда: микроклимат, шум, осветление, вибрации; с работното оборудване и с ГУТ.

МАТЕРИАЛНО-ТЕХНИЧЕСКА БАЗА И СГРАДЕН ФОНД

Закупени са 6 броя нови климатици в различни отдели.

Закупени са щори на обновената дограма на 2 и 3 етаж на библиотеката.

Реновирани и модернизирани са изцяло отделите: “Обработка и каталогизация”, “Комплектуване”, "Краезнание“, “Справочно-библиографски отдел" и коридора между тях. Ремонтните дейности целят подобряване на условията на работа в библиотеката, работната атмосфера и подобряване на енергийната ефективност.

Извършена е годишна инвентаризация на материалните запаси.

АДМИНИСТРАТИВНА И ФИНАНСОВО – СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ

Основните документи за дейността на библиотеката са съобразени със Закона за обществените библиотеки, Закон за защита и развитие на културата, Наредбата за съхраняването, ползването и разпореждането с документи от библиотечния фонд. Проведени са 6 заседания на Дирекционния съвет, на които са разглеждани текущи въпроси от дейността на библиотеката, ежемесечни отчети за изпълнението на приетите планове. Служителите са запознати и спазват Етичния кодекс на библиотекаря.

БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ

ПРИХОД

Трансфери между бюджети – 801 174 лв.

Трансфери между бюджети – получени трансфери – 18 931 лв.

Вътрешни трансфери в системата на първостепенен разпоредител – 782 243 лв.

РАЗХОД

Заплати и възнаграждения за персонал по трудови правоотношения – 409 633 лв.

Други възнаграждения и плащания на персонала – 65 342 лв.

Задължителни осигурителни вноски – 88 137 лв.

Издръжка – 201 466 лв.

Разходи за членски внос – 80 лв.

Основен ремонт на ДМА – 39 425 лв.

Придобиване на ДМА – 21 604,83 лв.

Придобиване на нематериални дълготрайни активи – 0